

Nobelprijs voor Svetlana Alexijevitsj

Gisteren werd bekend gemaakt dat de Oekraïense onderzoeksjournaliste en prozaschrijfster **Svetlana Aleksijevitsj** de Nobelprijs voor de literatuur heeft gewonnen. Ze groeide op in Minsk, Wit-Rusland. Daar startte ze ook haar carrière als journaliste en later als schrijfster.

Svetlana Aleksijevitsj schrijft over allerlei gebeurtenissen in de vroegere Sovjet Unie. Ze verzamelt haar gegevens door gewone mensen, wier stem in het lawaai van de geschiedenis niet te horen is, te laten getuigen. Bewust gaat ze naar zulke mensen op zoek. Alle nuances krijgen aandacht en ze oordeelt zelf niet. Dat laat ze over aan de lezer.

Met elk boek dat ze schrijft komt er weer nieuwe informatie van een sovjet gebeurtenis aan het licht, over de oorlog in Afghanistan, de ramp in Tsjernobyl en het leven in de Sovjet Unie. Haar meest recente boek is *'Het einde van de rode mens'*, dat ruim een jaar geleden is verschenen. Ze laat er honderden getuigen in aan het woord over hun leven tijdens en na de Sovjet-Unie: goede mensen en minder goede mensen; schuldigen en slachtoffers; aanhangers van de perestrojka en hardleerse stalinisten. Met een opmerkelijke openheid vertellen zij hoe de omwenteling van 1991 hun levensloop beïnvloedde, hoe hun wereldbeeld veranderde, hoe ze op zoek moesten naar een nieuwe identiteit. *Het einde van de Rode mens* ontbloot de ziel van een getraumatiseerd, verdeeld volk.

Haar eerlijkheid heeft er voor gezorgd dat haar boeken in Wit Rusland zijn verboden. Daarbuiten zijn ze in minstens vijftien talen vertaald. Jarenlang is ze het land ontvlucht, maar sinds 2012 is ze er terug, in het land wat ze als haar vaderland beschouwt.

Mooi is de taal waarin ze op indringende wijze iets wezenlijks vertelt over de menselijke conditie in de moeilijkste omstandigheden. Dat zal mede de reden zijn geweest voor het Nobelcomité om haar nu de prijs toe te kennen. Daarnaast speelden de vele mensen die ze aan het woord laat komen in haar boeken en de moed die ze toont in deze tijd een rol.

Links naar artikelen over haar:

<http://www.trouw.nl/tr/nl/4324/Nieuws/article/detail/4158960/2015/10/08/Kroniekschrijfster-van-het-sovjetleven-Alexijevitsj-wint-Nobelprijs-Literatuur.dhtml>

<http://www.nrc.nl/boeken/2015/10/08/nobelprijs-voor-de-literatuur-naar-svetlana-aleksijevitsj-2/>